

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 27 september 2000 (29.09)
(OR. fr)**

11702/00

LIMITE

**CATS 58
COPEN 63
JAI 97**

NOTA

van: het voorzitterschap

aan: het Comité van artikel 36

nr. vorig doc.: 10597/00 COPEN 55 COMIX 576

Betreft: Ontwerp-overeenkomst betreffende de verbetering van de wederzijdse rechtshulp in strafzaken

In het verlengde van de Europese Raad van Tampere heeft het Franse voorzitterschap een ontwerp-overeenkomst voorgelegd betreffende de verbetering van de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, met name op het gebied van de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, het witwassen van opbrengsten van misdrijven en de criminaliteit op financieel gebied.

In die tekst wordt rekening gehouden met de belangrijke ontwikkelingen die zich zullen voordoen nadat de overeenkomst van 29 mei 2000 in werking getreden is.

De tekst is bedoeld als aanvulling op het Verdrag van de Raad van Europa van 20 april 1959 en op de Overeenkomst van de Europese Unie betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken die op 29 mei 2000 aangenomen is.

De tekst is gebaseerd op de conclusies van de Europese Raad van Tampere en op een aantal aanbevelingen van de deskundigen naar aanleiding van de wederzijdse-evaluatieverslagen.

De Groep wederzijdse rechtshulp heeft de ontwerp-tekst op 10 juli en 18 september besproken. De laatste vergadering werd besteed aan een bespreking van de belangrijkste bepalingen ter verbetering van de bestrijding van de criminaliteit op financieel gebied. Het betreft artikel 3 (bankgeheim), artikel 4 (opspoorbaarheid van de opbrengsten van misdrijven), artikel 5 (verzoek om bankgegevens) en artikel 7 (fiscale misdrijven).

De principiële bepalingen die aan het ontwerp ten grondslag liggen is het voorzitterschap van plan voor te leggen aan de Raad van 17 oktober om aldus richtlijnen te krijgen voor de verdere besprekingen.

Het Comité van artikel 36 wordt verzocht zich uit te spreken over de wijze waarop het voorzitterschap de problematiek aan de ministers moet voorleggen.

Artikel 7 heeft betrekking op fiscale misdrijven: hierin wordt in principe bepaald dat wederzijdse rechtshulp niet kan worden geweigerd alleen op grond van het feit dat het verzoek betrekking heeft op misdrijven in verband met fiscus of douane.

Het komt nog vaak voor dat maatregelen in verband met onderzoek of inbeslagneming om fiscale redenen stranden, terwijl ernstige vormen van criminaliteit steeds meer repercussies hebben op het gebied van belastingen en rechten. Dit betreuren betekent niet dat het specifieke karakter van de belastingprocedures aangevochten moet worden, maar wel dat in beginsel vastgesteld moet worden dat het fiscale aspect geen reden kan zijn om rechtshulp te weigeren.

De Groep is het in grote lijn eens met het in dit artikel vastgelegde beginsel. Het is echter wel van belang dat de Raad formeel een uitspraak doet over deze kwestie, die zowel symbolisch als praktisch van aard is.

Artikel 3 betreft het bankgeheim. Het bevestigt het principe dat een lidstaat zich niet kan beroepen op de geheimhoudingsbepalingen die van toepassing zijn op bankactiviteiten en andere handelsactiviteiten om de uitvoering van een rechtshulpverzoek van een andere lidstaat te weigeren.

Uitgangspunt daarbij is punt 54 van de conclusies van de Europese Raad van Tampere, waarin gesteld wordt dat, ongeacht geheimhoudingsbepalingen die van toepassing zijn op bank- en andere commerciële activiteiten, de justitiële autoriteiten informatie moeten kunnen verkrijgen wanneer deze noodzakelijk is voor onderzoek naar het witwassen van geld.

Hoewel de commerciële activiteiten binnen de Groep nog een discussiepunt zijn omdat er rond dat begrip nog geen gemeenschappelijke aanpak uitgewerkt kon worden, is het belangrijk dat de Raad een zeer duidelijke uitspraak doet over het aspect "bankgeheim" van het voorgestelde dispositief en van meet af aan formeel het beginsel bevestigt dat het bankgeheim geen motief mag zijn om een verzoek van justitiële autoriteiten af te wijzen. Het welslagen van een onderzoek wordt immers nog te vaak gedwarsboemd door het bankgeheim.

De Raad zou ook om een voortzetting van de besprekingen moeten verzoeken teneinde het beginsel toe te passen op de geheimhoudingsbepalingen die gelden voor andere commerciële activiteiten, met name financiële.

Artikel 4 betreft de "opspoorbaarheid van de opbrengsten van misdrijven": doel is ervoor te zorgen dat de lidstaten de nodige maatregelen nemen om de bewijsvoering en de identificatie van de begunstigde van de opbrengst van de misdrijven te vergemakkelijken, zodat die lidstaten positief kunnen antwoorden op een verzoek om rechtshulp.

Deze algemene bepaling brengt voor de lidstaten de verplichting met zich mee om ervoor te zorgen dat de opbrengst van misdrijven opspoorbaar is en verdachte personen geïdentificeerd kunnen worden. De kwaliteit van rechtshulp die door een lidstaat verleend wordt, met name in het kader van een onderzoek naar het witwassen van geld, impliceert dat elke lidstaat de maatregelen treft die nodig zijn om de gewenste informatie te kunnen verstrekken.

De Raad zou zich erover moeten uitspreken of deze bepaling in de ontwerp-overeenkomst moet worden opgenomen.

Artikel 5 betreft het verzoek om bankgegevens: doel is om ten behoeve van de wederzijdse rechtshulp een lijst van de bankrekeningen te kunnen verkrijgen die een persoon of firma in een lidstaat bezit, alsmede nadere gegevens over de bankverrichtingen via die rekeningen.

Om het onderzoek te vergemakkelijken en het mogelijk te maken dat de opbrengst van een misdrijf opgespoord wordt en de uiteindelijke begunstigde van de verrichting geïdentificeerd wordt, is het in het kader van een financieel onderzoek absoluut noodzakelijk om alle bankrekeningen van een persoon of een firma in een lidstaat te kennen, hoe die lidstaat daarbij ook te werk gaat. Bovendien moet erop toegezien worden dat de verstrekte gegevens van toepassing en volledig zijn.

De inlichtingen moeten betrekking hebben op het kapitaalverkeer in verband met criminele activiteiten, wie ook de officiële rekeninghouder is en op welke wijze de criminele opbrengsten ook overgedragen of beheerd worden.

Daarom bepaalt dit artikel dat de lidstaat waartoe een verzoek om rechtshulp is gericht, de lijst van alle bankrekeningen moet verstrekken van een persoon die wordt vervolgd of verdacht omdat hij een delict zou hebben gepleegd. Dat impliceert dat de lidstaten in staat moeten zijn op zo'n verzoek in te gaan, bijvoorbeeld via een centraal systeem voor het registreren van bankrekeningen of anderszins.

Voorts bepaalt het artikel dat de aangezochte lidstaat, althans voor ernstige vormen van criminaliteit en voor witwassen, een overzicht moet verstrekken van de banktransacties in een bepaald tijdvak.

De Raad moet zich over deze bepaling uitspreken, die inhoudt dat de lidstaten intern de nodige maatregelen treffen om aan de verzoeken om informatie over bankzaken te voldoen.

In dit stadium zou de Raad er in beginsel zijn goedkeuring aan moeten hechten

- dat de lijst van bankrekeningen van een persoon of eenheid snel worden verstrekt, in het kader van een verzoek om rechtshulp;

- dat een gedetailleerd overzicht van de verrichtingen via een bepaalde rekening wordt verstrekt, in het kader van een verzoek om rechtshulp.

De wijze waarop die beginselen in de praktijk moeten worden gebracht, zullen later besproken worden.
